

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ανδρέου Χρίστος, Παπασταύρου Ευριδίκη, Μερκούρης Αναστάσιος

Εισαγωγή: Η κριτική σκέψη αναγνωρίζεται ως μια από τις θεμελιωδέστερες και αναπόσπαστες ικανότητες για τους σύγχρονους επαγγελματίες νοσηλευτικής. Ωστόσο, για την επίτευξη της επιθυμητής επάρκειας της σε φοιτητές και επαγγελματίες Νοσηλευτικής παρατηρείται έντονη αμφισβήτηση διεθνώς. Ο μαθησιακός τύπος αναφέρεται στις ιδιαίτερες συμπεριφορικές τάσεις και προθέσεις κάθε ατόμου να

διαχειριστεί τις εκάστοτε δοθείσες μαθησιακές συνθήκες. Ερευνητικά ευρήματα υποστηρίζουν ότι η κριτική σκέψη μπορεί να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία. Μέχρι σήμερα, οι έννοιες «μαθησιακός τύπος» και «κριτική σκέψη» έχουν μελετηθεί διεξοδικά αλλά ανεξάρτητα. Στη σχετική νοσηλευτική βιβλιογραφία επισημαίνεται ένα σημαντικό γνωσιολογικό

και ερευνητικό κενό στη σχέση μεταξύ των δύο αυτών παραμέτρων.

Σκοπός: Η αναγνώριση πιθανών συσχετίσεων μεταξύ του ατομικού μαθησιακού τύπου και της ανάπτυξης κριτικής σκέψης σε προπτυχιακούς φοιτητές νοσηλευτικής.

Μέθοδος: Έγινε ανασκόπηση σε έντεκα ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων χωρίς γεωγραφικούς και χρονικούς περιορισμούς, ανασκόπηση περιεχομένων σε επιλεγμένα περιοδικά και ανασκόπηση των βιβλιογραφικών παραπομπών στα σχετικά άρθρα. Η ανασκόπηση εστιάστηκε σε περιγραφικές έρευνες συσχέτισης μαθησιακών τύπων και κριτικής σκέψης στην προπτυχιακή νοσηλευτική εκπαίδευση. Όλα τα άρθρα μελετήθηκαν σε τρία επίπεδα: τίτλο, περίληψη και πλήρες κείμενο. Τα επιλεγμένα άρθρα έτυχαν αξιολόγηση ποιότητας.

Αποτελέσματα: Εφαρμόσθηκε θεματική ανάλυση στα ευρήματα των έξι επιλεγμένων μελετών καταλήγοντας σε θέματα που αφορούσαν: Κυρίαρχο μαθησιακό τύπο, επίπεδα κριτικής σκέψης, ανάπτυξη κριτικής σκέψης στην προπτυχιακή φοίτηση και συσχετίσεις μαθησιακών τύπων και κριτικής σκέψης. Η συνολική εικόνα των μελετών αποτυπώνει ανομοιομορφία στους κυριάρχους μαθησιακούς τύπους και γενική ανεπάρκεια στην κριτική σκέψη. Ωστόσο, τα επίπεδα της κριτικής σκέψης παρουσιάζουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των διαφόρων μαθησιακών τύπων.

Συμπεράσματα: Η απουσία ενός κοινώς αποδεκτού θεωρητικού μοντέλου για την περιγραφή και τη μέτρηση τόσο των μαθησιακών τύπων όσο και της κριτικής σκέψης καθίσταται εμφανής και τεκμηριωμένη. Ορισμένοι μαθησιακοί τύποι παρουσιάζουν θετική επίδραση στην κριτική σκέψη, υποστηρίζοντας την άποψη ότι ο ατομικός μαθησιακός τύπος μπορεί να καταστεί ένας σημαντικός και καθοριστικός προσδιοριστής στην ανάπτυξη και εξέλιξη της κριτικής σκέψης σε προπτυχιακούς φοιτητές νοσηλευτικής. Η γενίκευση των ευρημάτων της παρούσας ανασκόπησης απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, δεδομένου ότι θετικές συσχετίσεις εντοπίστηκαν μόνο σε συγκεκριμένα δείγματα. Το πεδίο χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.